Stockholms läns landsting

Landstingsrådsberedningen

SKRIVELSE
2014-12-03

LS 1310-1342

Landstingsstyrelsen

Motion 2013:24 av Håkan Jörnehed m.fl. (V) om att starta en rullande röntgen

Föredragande landstingsråd: Marie Ljungberg Schött

Ärendebeskrivning

Håkan Jörnehed m.fl. (V) har lämnat en motion om att starta en rullande röntgen.

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att utreda förutsättningarna för införande av en mobil röntgen i Stockholm

att i övrigt anse motionen besvarad.

Landstingsrådsberedningens motivering

Stockholms läns invånares livslängd ökar. Åldersgruppen 70-79 år ökar med 57 procent till år 2020. Till följd av befolkningsutvecklingen kommer behovet av geriatrisk vård vara dubbelt så stort om tio år och öka trycket på länets sjukhus.

Att vården ska finnas nära patienten och i så stor utsträckning som möjligt avlasta akutsjukhusen ligger helt i linje med de mål som finns utsatta i planen för Framtidens hälso- och sjukvård. Särskilt äldre och svårt sjuka människor har behov av att vården kommer till dem istället för att behöva uppsöka läkare och kanske utsättas för onödig väntan. En direktväg in till en geriatrisk avdelning eller vård på sjukhemmet eller äldreboendet är ofta bättre alternativ för en skör, äldre patient.

En mobil röntgen inom Stockholms läns landsting skulle kunna avlasta akutsjukhusen genom en minskning av omotiverade besök. Om patienten

blir undersökt på plats på äldreboendet kan vårdpersonal snabbare hänvisa patienten till rätt vårdinstans. Dessutom har utvärderingarna från liknande projekt i Skåne visat goda resultat; omkring 90 procent av patienterna som undersöks på sjukhemmen behöver inte uppsöka sjukhusvård.

En förutsättning för inrätta en mobil röntgen är att ett gott samarbete upprättas med de kommuner som berörs och att vårdpersonal med rätt kompetens att hantera den mobila röntgenapparaturen kan rekryteras och finansieras.

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige att ge i uppdrag till hälso- och sjukvårdsförvaltningen att utreda förutsättningarna för införande av en mobil röntgen i Stockholm.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 21 oktober 2014
Motion 2013:24
Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 20 oktober 2014
Programberedningen för akutsjukvårds protokollsutdrag den 13 oktober 2014 (bifogas ej)
Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande den 21 augusti 2014

Torbjörn Rosdahl

Marie Ljungberg Schött

Tobias Sjö

Landstingsstyrelsens förvaltning
Landstingsdirektörens stab

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-10-21

LS 1310-1342

Handläggare:
Clara Wahren

Landstingsstyrelsen

Ankom
Stockholms läns landsting
2014 -10- 24
Dnr LS 1310-1342
Rokl II

Motion 2013:24 av Håkan Jörnehed m.fl. (V) om att starta en rullande röntgen

Ärendebeskrivning

Håkan Jörnehed m.fl. (V) har lämnat en motion om att starta en rullande röntgen.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 21 oktober 2014
Motion 2013:24
Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 20 oktober 2014
Programberedningen för akutsjukvårds protokollsutdrag den 13 oktober 2014 (bifogas ej)
Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande den 21 augusti 2014

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att utreda förutsättningarna för införande av en mobil röntgen i Stockholm

att i övrigt anse motionen besvarad.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning
Håkan Jörnehed m.fl. (V) har lämnat en motion om att införa rullande röntgen i Stockholm i samarbete med en eller flera kommuner.
Förvaltningen föreslår att hälso- och sjukvårdsnämnden ges i uppdrag att utreda förutsättningarna för införande av en mobil röntgen.

Bakgrund
Motionärerna föreslår att landstingsfullmäktige beslutar att införa rullande röntgen i samarbete med en eller flera kommuner. Rullande röntgen finns på Skånes universitetssjukhus i Lund och används på äldreboenden. I stället för att låta patienter åka till akutsjukhus för undersökning kan de bli undersökta på plats på äldreboendet. Skånes universitetssjukhus i Lund har en verksamhet där patienter i särskilda boenden erbjuds mobil röntgen.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har yttrat sig i frågan och ställer sig positiv till att utreda förutsättningarna för mobil röntgen i Stockholm.

Övervägande
Att införa mobil röntgen inom Stockholms läns landsting för äldre och svårt sjuka är i linje med såväl lägsta effektiva omhändertagandenivå, LEON, som riktlinjerna i framtidens hälso- och sjukvård. Mobil röntgen bör kunna avlasta akutsjukhusen genom att medicinskt icke motiverade besök minskar, framförallt på akutmottagningen, där berörda patienter idag ofta blir liggande länge i väntan på vård.

Förvaltningen föreslår att motionen delvis bifalls på det sättet att hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag att utreda frågan om mobil röntgen och att motionen i övrigt anses besvarad.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet har inga direkta ekonomiska konsekvenser.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2012-2016 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

Toivo Heinsoo
Landstingsdirektör

Ankom
Stockholms läns landsting
2013 -10- 22
Dnr LS 1310-1342

2013:24
Rotel II

Stockholms läns landsting
22 oktober 2013

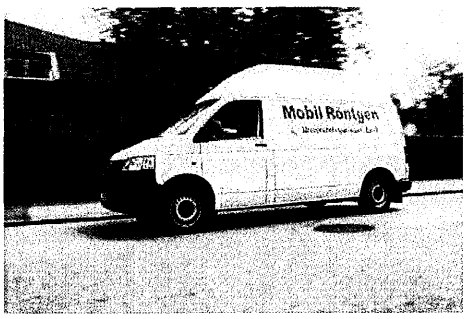
Motion av Håkan Jörnehed (V) m.fl. om att starta en rullande röntgen

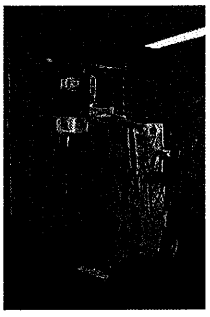
Äldre som ramlat på ett äldreboende måste idag åka in till akuten för röntgen. I en ofta pressad personalsituation på äldreomsorgsboendena skickas dessutom ibland den äldre till akuten utan medföljande personal, trots att det inte alltid heller finns någon anhörig med.

På akuten riskerar den äldre att nedprioriteras till förmån för andra inkommande mer akuta fall. Ibland blir den äldre kvar på akuten ensam i många timmar. Äldre som bor på äldreomsorgsboenden är en redan utsatt grupp. Många timmar ensam på en akutmottagning innebär ofta stora fysiska påfrestningar med risk för uttorkning, blodsockerfall och trycksår.

På Skånes universitetssjukhus i Lund finns sedan 2008 ett pågående mycket lyckat projekt med rullande röntgen. Där har man kunnat se tydliga vinster på framförallt tre områden. Ökad trygghet för de äldre, inga onödiga transporter och en resursbesparing i form av personal som inte behövde följa med till sjukhuset.

En röntgenundersökning kan göras redan på boendet för att ta reda på om en operation av till exempel en höftfraktur är nödvändig. Det kan även handla om misstanke om hjärtsvikt eller lunginflammation, där den äldre måste behöver lungröntgas. Redan under det första året visade det sig att av de 154 patienter som den mobila enheten besökte, var det bara tolv som behövde någon form av sjukhusvård. Det betyder att 142 personer aldrig behövde åka in till sjukhuset. De kunde behandlas på äldreboendet eller av sin vårdcentral. Av de tolv som behövde få sjukhusvård åkte tio in direkt, två fick en tid hos ortoped. I början var endast Lunds kommun med i projektet, nu är tio kommuner anslutna.

Själva röntgenapparaturen är från början framtagen för militärt bruk och väger 90 kilo, att jämföra med sjukhusens egna mobila apparater som väger uppemot 400 kilo. På äldreomsorgsboendena krävs att det är tillgängligthetsanpassat för rullstol och att det finns vägguttag för 16 A. Det optimala är att kunna köra in apparaten till patienten, näst bäst att ett bra rum finns på varje våningsplan.

Norge har varit föregångare när det gäller mobil röntgen och professor Frode Lerum är drivande i utvecklingen av denna vårdfrom. Även Stockholms läns landsting borde införa mobil röntgen. Sjukvårdstyrelsen Stockholms stad samt Ekerös upptagningsområde kunde vara ett lämpligt område att börja med.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås landstingsfullmäktige besluta

att införa rullande röntgen i samarbete med en eller flera kommuner.

Håkan Jörnehed (V)

Gunilla Roxby Cromvall (V)

Anna Sehlin (V)

Birgitta Sevefjord (V)

Bekir Uzunel (V)

Annica Lidström (V)

Pia Ortiz-Venegaz (V)

Catarina Wahlgren (V)

Thomas Magnusson (V)

Sverre Launy (V)

PROTOKOLLSUTDRAG 8/2014
§ 11

SAMMANTRÄDESDAG
2014-10-20

Justerat Filippa Reinfeldt (M)
Petra Larsson (S)

Anslagsdatum 2014-10-20

§ 11 Yttrande över motion 2013:24 av Håkan Jörnehed m fl (V) om att starta en rullande röntgen

HSN 1405-0710

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har begärt att Hälso-och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion 2013:24 av Håkan Jörnehed m.fl. (V) om att starta en rullande röntgen.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2014-08-21
Motion 2013:24 av Håkan Jörnehed m fl (V)

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att till Landstingsstyrelsen överlämna hälso- och sjukvårdsdirektörens förslag till yttrande

att omedelbart justera beslutet.

Vid protokollet
Lisbeth Ekebom

Rätt utdraget intygas

Lisbeth Ekebom

Expedieras till:
Landstingsstyrelsen
Akten

Hälso- och sjukvårdsnämnden
STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING

Programberedning 2 - Akutsjukvård

PROTOKOLLSUTDRAG

6/2014
§ 8

SAMMANTRÄDESDAG
2014-10-13

Ankom
Stockholms läns landsting
2014 -10- 20
Dnr LS 1310-1742

Justerat Lars Joakim Lundquist (M)
Janet Mackegård (S)

§ 8 Yttrande över motion 2013:24 av Håkan Jörnehed m.fl. (V) om att starta en rullande röntgen

HSN 1405-0710

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har begärt att Hälso-och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion 2013:24 av Håkan Jörnehed m.fl. (V). I motionen föreslås att Stockholms läns landsting inför en mobil röntgenenhet, i samarbete med en eller fler kommuner, för undersökning av patienter på kommunala äldreboenden, i syfte att undvika krävande sjukhusbesök som inte är medicinskt motiverade.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2014-08-21
Motion 2013:24 av Håkan Jörnehed m.fl. (V)

Beslut

Programberedningen beslutar att i enlighet med förvaltningens förslag föreslå Hälso- och sjukvårdsnämnden besluta

att till Landstingsstyrelsen överlämna hälso- och sjukvårdsdirektörens förslag

att omedelbart justera beslutet.

Vid protokollet/Rätt avskrivet intygas
Lykke Ask-Harborg

Expedieras till: Akten

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

Handläggare:
Nikolaos Dimitriadis

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-08-21

HSN 1405-0710

Hälso- och sjukvårdsnämnden
2014-10-16, p 11

Ankom
Stockholms läns landsting
2014 -10- 21
Dnr. LS 1310-1342

Yttrande över motion 2013:24 av Håkan Jörnehed m.fl. (V) om att starta en rullande röntgen

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har begärt att Hälso-och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion 2013:24 av Håkan Jörnehed m.fl. (V). I motionen föreslås att Stockholms läns landsting inför en mobil röntgenenhet, i samarbete med en eller fler kommuner, för undersökning av patienter på kommunala äldreboenden, i syfte att undvika krävande sjukhusbesök som inte är medicinskt motiverade.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2014-08-21
Motion 2013:24 av Håkan Jörnehed m.fl. (V)

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i Programberedningen för akutsjukvård

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att till Landstingsstyrelsen överlämna hälso- och sjukvårdsdirektörens förslag

att omedelbart justera beslutet.

Förvaltningens motivering till förslaget

Håkan Jörnehed m.fl. (V) föreslår i sin motion att Stockholms läns landsting inför mobil röntgen för äldreboenden i samarbete med en eller flera kommuner. Som stöd anges en verksamhet där Skånes universitetssjukhus i Lund erbjuder patienter i särskilda boenden mobil röntgen.

Enligt uppgift från den ansvarige för den mobila röntgen, verksamhetschefen vid röntgenkliniken i Lund, omfattar den mobila verksamheten skelett-, lung-och bukröntgen. Det gäller huvudsakligen vid

misstanke om fraktur men även till exempel oklar feber och hjärtsvikt. Kontroll av positionen av näringssonder ingår numera också i uppdraget. Kliniskt tydliga frakturer skickas direkt till akuten och ingår inte i målgruppen. Omkring 90 procent av patienterna som undersöks på sjukhemmen behöver inte uppsöka sjukhusvård. Verksamheten har vuxit och omfattar idag tio kommuner med totalt 700-800 undersökningar per år. Planer finns att etablera en motsvarande enhet i Malmö.

Förvaltningen ser fördelar för de enskilda patienterna och anhöriga med denna verksamhet då sjukhusbesök för dessa patienter ofta är onödiga och krävande. För kommunerna innebär det fördelar då personal inte behöver medfölja patienten till sjukhuset. Den mobila undersökningen görs snabbt och enkelt på sjukhemmet och röntgenläkaren kan i många fall bedöma bilderna direkt via trådlös överföring till sjukhuset.

Att införa mobil röntgen inom Stockholms läns landsting för äldre och svårt sjuka är i linje med såväl lägsta effektiva omhändertagandenivå, LEON, som riktlinjerna i framtidens hälso-och sjukvård. Mobil röntgen bör kunna avlasta akutsjukhusen genom att medicinskt icke motiverade besök minskar, framförallt på akutmottagningen, där dessa patienter idag ofta blir liggande länge i väntan på vård.

Förvaltningen föreslås mot denna bakgrund ges i uppdrag att utreda förutsättningarna för införande av en motsvarande mobil röntgen i Stockholm.

Catarina Andersson Forsman
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Ann Eva Askensten
Avdelningschef